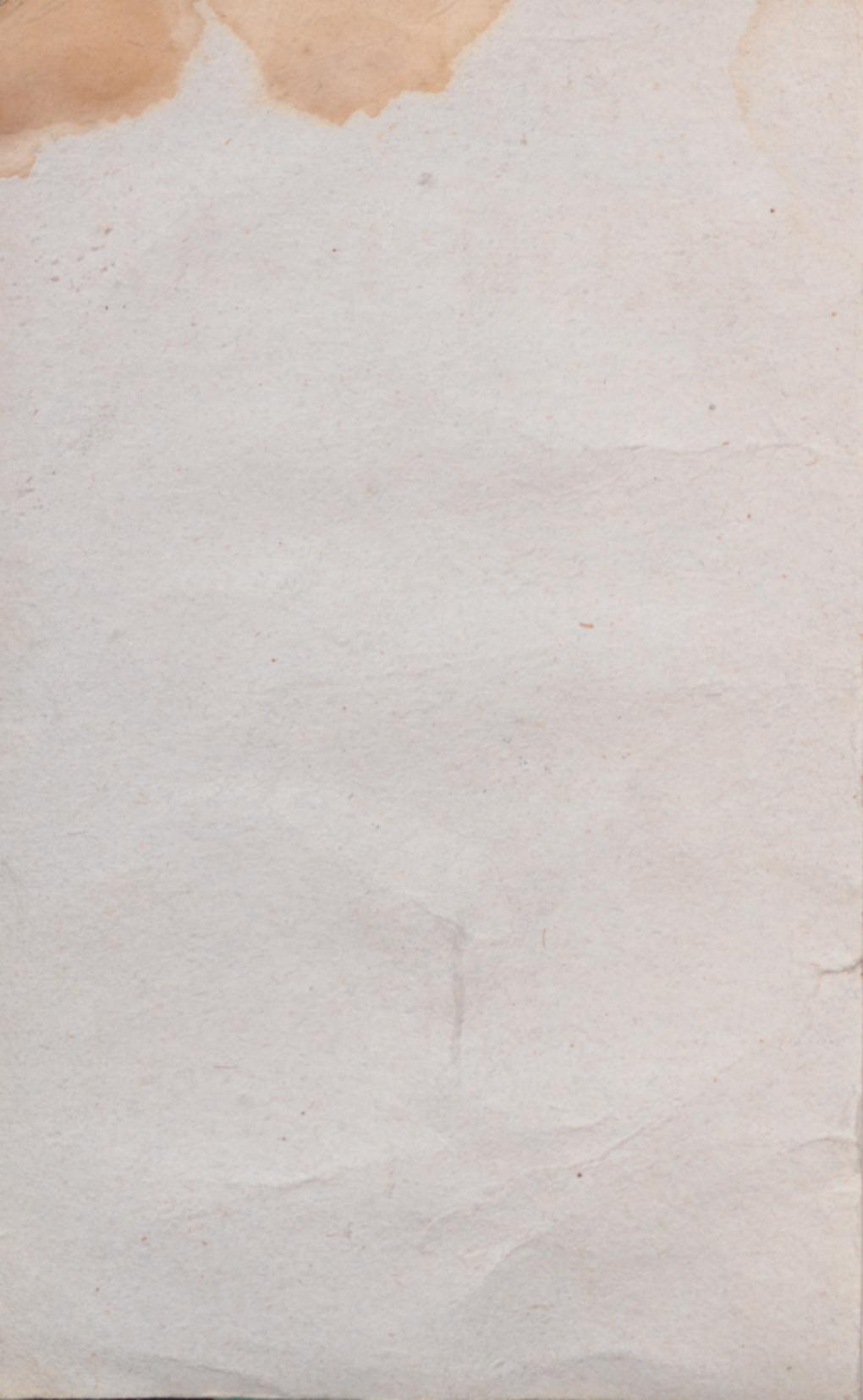

1840

Ltn

886

ԿԱՐՃԱՐՈՏ ԵՊ.ՕԹՎՔՆԵՐ

Հաբաթի ամէն մէկ օրին համար

Թարգմանութիւն:

Երրես պատրիարքին:

Դ ՄՈՍԿՈՎ.

Դ Տպագրութիւն Ճեմուղեն Տեղայ Լուսակուց
1840.

գ. 28289-62

43 801-4 L.

ПЕЧАТАТЬ ПОЗВОЛЯЕТСЯ

съ темъ, чтобы по отпечатаніи представлено было
въ Цензурный Комитетъ узаконенное число экзем-
пляровъ, Москва 1840 года, Сентября 29 дня.

Цензоръ В. Флеровъ.

{886-авт}

28 788

ԿԵՐՏԱՐԱԿ ԵՎ ՕԹԵԲՆԵՐ

ՀՅ Է Մ Ե Խ Ա Բ Ի Ա Շ Ա Վ Ա Շ :

Ուշեւ էս աղօթքներս, որ էս գրքիս մէջն
գրված են, էնպէս են կարգված՝ որ խնդրողն
ոչ թէ մէնակ, բայց ընկերութեան մէջ աղօթէ.
բայց նորանք էն անձին էլ որ մէնակ է՝ օգտա-
կար կը լինին. միայն թէ քիչ փոխութիւն
անէ. ինչպէս որ ե՞ւ դընելով ժնի բառի տե-
ղակ. և նիշ դնելով ժէ բառի տեղակ:

ԱՅ Է Մ Ե Խ Ա Բ Ի Ա Շ Ա Վ Ա Շ :

ՈՎ Տէր, որ գու երկինքըն և երկիրըս սոնեղ-
ծելուցն ետև, եօթներորդ օրումն քո ամէն գործ-
քերիցն հանգիստ առիր և էլ մեզ, քո սոնեղծ-
վածներիս պառուիրանք տուիր, որ մեք ժամա-
նակի եօթներորդ մասըն մանուռնդ ջոկենք և
սուրբ պահենք, քեզ յատուկ ողաշուն կատա-
րելոյ համար. խոն սրհութենաք աղաջումենք
քեզ՝ օւնիր մեզ, որ քո էս սուրբ ով տուիրան-

Քիս հնաղանդվինք և էս օրըս քո փառաց համար սուրբ պահենք։ Գոհանումենք քեզանից՝
որ քո մարդասիրութեան սիէս հրամայեցիր մեզ,
որ քեզ սիրենք և ճանաչենք. պատճառն որ՝
գիտումենք որ մշնակ քո շնորհքումն է կեանքն.
և օրհնումենք քեզ, որ դու կանչեցիր մեզ որ
էսօր մեր աշխարհական գործքերիցն հանգիստ
առնենք. և էլ աւելի աղօթքին պարապվինք
թէ աւանձին տեղ, և թէ մեր ընտանեաց հետ,
և թէ եկեղեցւոյ մէջն և էլ աւելի քո սուրբ
խօսքըն կարդանք և լսենք, և մատենք և իրար
հետ հոգեսոր խօսակցութիւն անենք։

Ով Տէր, ցանկանումենք որ էս օրըս և էս
շաբաթըս քեզ հետ սկսենք։ Թառլ քո երեսիդ
լոյսն մեր հոգիներումն ծագի. և հենց հիմիկ
որ մեր աղաչանքներըս մատուցանումենք քեզ,
մեր ծշմարիտ միջնորդ և Տէր Յիսուսի Քրի-
ստոսի անունովն. միսիթարիր մեր սրաերըս էն
հաստատ յուսովն. որ դու մօտիկ ես էն ամէնին
որ դէպի քեզ կանչումեն՝ հենց էն ամէնին որ
հաւատքով են կանչում դէպի քեզ։

Ճշմարիտ է որ մեր մարմնաւոր աչքերովն կարօղ
չենք քեզ տեսնել, բայց զօրացրու մեզ, որ հա-
ւատանք թէ աղօթքներս որ մատուցանումենք

քեզ՝ լսելի կըլինին քեզ և որ պատասխան կըն-
դունենք քեզանից:

Իրաւի է, ով ամենակարօղ Հայոց, որ մենք
արժանի չենք քեզ որդիք կրչվելոյ պատճառն
որ՝ անթիւ ժամանակ մեղանչեցինք քեզ դէմ:
Բայց փառք լինի քո անունիդ որ դու քո սի-
րելի որդին Յիսուս Քրիստոսըն տուել ես, որ
մեղաւորների համար մեռնի. ինչու որ՝ գիտու-
մենք և խոստովանալումենք, թէ առանց նորան
պէտք էր մեզ յաւիտեան մեռնիլ և կորչիլ:
Ճշմարիտ է որ քո բարկութիւնն արդարու-
թենով կարօղ էր մին ըստէի մէջ ջնջել մեզ
և դժոխի մէջ քցել մեզ. բայց դու ողորմե-
ցիր մեզ, և քո խօսքովն ցոյց տուիր մեզ, թէ
ինչպէս պիտի փըրկվինք և ապրինք: Տէր օգնիր
մեզ, որ մտրի և սրտի արժանի հոգացողութե-
նով, էն անձներին նման որ իրանց անմահ հո-
գոյ ազնուութիւնըն իմանումեն՝ էս օր հարց-
նենք. թէ ի՞նչ պէտք է անել մեզ որ ապ-
րինք:

Գրոհանումենք քեզանից, ով Տէր՝ էն պարա-
պութեան համար որ էս օր շնորհեցիր մեզ, էն
օրհնութիւն տըւօղ ուսմունքներըն լսելոյ հա-
մար, որ նորանց գիտութիւնն մեր հոգոյ փըր-
կութեան համար ամենից օգտակար և հարկա-

ւոր է: Օ՛Հ շնորհք սուրբ մեզ՝ որ սրափ մտօք
 միտք դնենք քո խօսքին. զօրացլու մեզ, որ
 իմանանք նորան. և ջերմեռանդ ալա մեզ որ
 նորանով դէղի բարին առաջանանք. որ էն քա-
 ռոզներն որ կը լսենք՝ մեզ դէմ վեր չըկենան
 դատաստանի օրումն և չըդատալարան մեզ:
 Ով մարդասէր Կատուած, օրհնիր քո աւետա-
 րանի պաշտօնեաներին, և մանաւանդ նորանց,
 որ մեզ տուիր՝ որ էլ փրկութեան ճանալարհըն
 շոյց են տալիս մեզ: Հենց դու ինքդ սովորցւու-
 նորանց, որ բաւական լինին մեզ սովորցնելոյ-
 համար: Ով Տէր՝ թող քո խօսքդ էս օր մեք
 խղմաանքըն զարթնացնէ՝ որ էլ աւելի մեղաց
 չարութիւնըն իմանանք, և էն վտանգըն որ նո-
 րա պատժազարտութենիցն է, տեսնենք, և աւելի
 ջանք տնօղ լինինք Քրիստոսի հետ մասնակցուի
 ուսանալոյ՝ որ նա մէնակ փրկումէ ամէն մեղքից:
 Երանի թէ մեք հարեաններն և բարեկամներն և
 ճանուչներն էլ զարթնանան իրանց անմահ հոգոյն
 համար հոգս անելոյ: Եւ երանի թէ քո շնորհ-
 քը զօրաւոր լինի մեզ և նորանց վերայ, որ
 փրկվինք էն բարկութենիցն որ գալու է. որ
 մենք էլ խոստովանվումենք թէ արժանի էլանք
 նորան:

Ով Տէր, աղաչումենք քեզ, որ մեզ էսօր
 ամէն աշխարհական խորհուրդներիցն և խօսքե-

ըիցն աղատ սկահես. և .քո հոգիդ էնալէսի բա-
ներ բերէ մեր միտքս, որ էս սուրբ ժամանա-
կիս վայել են: (ԾՀ երանի թէ .քո հանգիստ
առնելոյ օրըն պատշաճ կերալուլ պահենք. և
նորան սիրենք ինչպէս ամէն եօթն օրիցն աւելի
պատուական և օգտակար օր. սատառառ որ
շնորհաց ժամանակ է քեզ ծառայելոյ համար
սահմանված:

Երբ որ քո տան մէջ ժողովված կըլինինք,
պահիր մեզ յիմար և անպիտան մտածմունքնե-
րից. զօրացընու մեր յիշողութիւնը՝ որ ինչ
բան որ կըլսենք՝ պահենք և տուր որ էս օրս
յատուկ շահաւոր ժամանակ լինի մեր հոգոյ
համար, որ էլ նորա համար օրհնենք քեզ
յաւիտեանս յաւիտենից: Մենք ան խելք ենք
դու սովորցընու մեզ. մեզաւոր ենք՝ թողութիւն
շնորհիր մեզ. չար ենք՝ յետ դարձընու մեզ
Յիսուսի Քրիստոսի համար, որ նորան քեզ
հետ ով հոգը և հոգիդ Աբ սմէն պատիւ,
փառք և գոհութիւն ենք տալիս հիմի և
յաւիտեանս. ամէն:

Մե՛ր հոգը որ երկնքումնես. Քո անունդ սուրբ
լինի: Քո աքայութիւնդ զայ: Քո կամքդ լինի
ինչպէս երկնքումն, էնողէս էլ երկրիս վերայ:
Մե՛ր ամէն օրվան հացըն՝ էս օր տուր մեզ

Ըւ մեր սլարտքըն թող մեզ՝ ինչպէս որ մենք
էլ թողումենք մեր սլարտականներին։ Եւ մեզ
փորձանքի մէջ մի քցեր՝ բայց մեզ չարիցն
ազատիր։ Ինչու որ քո է թագաւորութիւնն և
զօրութիւնն և վառքն՝ յաւիտեանս ամէն։

ԱԷՐԻՆ ԷՐԵՒՆԱՆ ՀԱՄԱՐ :

ՈՎ ՀԱՅՐ որ ամէնին վերսյ ողորմած եւս
գոհանումենք քեզանից էն ամէն շնորհըին և
սլարդեններին համար, որ էսօր սսացանք քե-
զանից։ Օրհնումենք քեզ կերակուրների և
շորերի, և էս կեանքիս ամէն ուրիշ սլարդե-
ներին համար, և խոստովանվումենք քո առա-
ջիդ թէ ամէն կողմանէ էս սլարդեներիցս իսկի
մընին արժանի չենք։ Բայց էլ աւելի երկըր-
պագութիւն ենք անում քեզ քո սիրոյն հա-
մար, որ քո սիրելի որդոյ աւետարանովն ծանա-
չացրիր մեզ։ Քո շընորհաց խօսքին համար՝ որ
տուիր մեզ, և էն վառաց յուսոյն համար՝ որ
յայտնեցիր մեզ։

ՕՇ թէ քանի՞ զորմանալի բան է, որ մեզ
ողորմելի մեղաւորներիս համար մեղաց թողու-

թիւն է քարոզվում մեր Տէր Յիսուսի Քրիստոսի արիւնովն, որ էլ կանչվումենք նորա հետ մասնակից լինելոյ: Ավ Տէր, ասվեցաւ մեզ, թէ մեղաւոր ենք քո առաջիդ. սովա աղաւումենք քեզ տուր մեզ որ իմանանք մեր մեղքը լին. որ մեր մեղաց յիշատակն ծանր լինի մեզ, և նորանց բեռն անտանելի: Լսեցինք էն մարդասէր փրկչի համար՝ թէ նա մեռաւ, որ մեր մեղքերըն վեր առնէ: Օ՞չ երանի թէ, հաւատանք նորան և մեր սրտերումս ընդունենք նորան ինչպէս փառաց յոյսըն: Եւ որովհետեւ գիտումենք որ առանց քո շնորհքին կարօղ չենք շխտակ իմանալ էն որ լսեցինք և ոչ գործածել և կատարել. ապա ով Տէր՝ ուղարկի՞ր քո սուրբ հոգին մեզ մօտ, ինչպէս որ խոստացել ես քո ողորմութենովդ. որ նորա զօրութենովն քո ճշմարտութիւնն պինտ հաստատվի մեր խղճմանքումն, և մեզ բերէ դէսլի յաւիտենական կեանքն:

Տէր՝ տուր մեզ էս սուրբ օրիս վերջումն, որ ճշմարտապէս մեր պատուական հոգոյ անպատմելի ազնուութիւնըն և գերազանցութիւնըն իմանանք: Ընորհիր մեզ, որ ճշմարտութենով իմանանք, թէ էն մարդն որ ամէն աշխարհը լին ստանայ, և իրան անձին վեաս տայ. իսկի մինքան չի շահվում, բայց ողորմելի է:

Ահա հիմիկ մին պատուական կիրակի էլ
անցաւ և չենք գիտում, եթէ մին ուրիշըն էլ
տեսնելու լինինք: Մինչև որ մէկէլ կիրակին
հասնէ՝ կարելի է որ դէսի յաւիտենական աշ-
խարհըն կանչվինք: Վայ մեզ. քանի շատ շա-
բաթներ կորցրինք: Եւ հիմիկվանըս էլ քանի
քիչ անցկացրինք էնպէս՝ ինչպէս որ պէտք էր
մեզ անցկացնել նորան:

Քանի՞ ցուքտ և առանց ջերմեռանդութեան
էլան մեր աղօթքներն քո շնորհըրդ ստանալոյ
համար. մեր սրտերս քանի՞ անհոգ և պինդ
էլան քո խօսքըն ընդունելոյ համար: Եւ թէ
և ասվեցաւ մեզ՝ թէ Քրիստոս մեռաւ մեզ
փրկելոյ համար. բայց՝ քանի՞ քիչ շարժվեցանք
մենք էս քաղցը և ահաւոր վարդապետութե-
նովս: Ո՛վ ողորմած Աստուած, առը մեզ թո-
ղութիւն, և օգնիր մեզ որ էս գիշերս մեր
աչքերըն քնով խըմիելուցն առաջ, թողութեան
և փըրկութեան համար փախչինք Քրիստոսի
մօտ, որ եթէ հիմիկ վէր ընկնինք և էլ վեր
չի կենանք, Յիսուսունք ննջենք և մեռնենք և
աղա նորանով յաւիտեան փառաւորվինք:

Աղաւումնք քեզ, ոչ Տէր՝ եթէ արվվի
մեզ ուրիշ օրի լոյսըն տեսնել շնորհիք մեզ,
որ էն բաների յիշատակն որ լսեցինք՝ զօրաւոր

լինի մեր մտքներումս էս բոլոր շաբաթումս՝
 որ հիմիկ մտինք։ Երբ որ մեղքն փորձէ մեզ.
 թող յիշենք թէ մեղքն էն մեր սիրելի Տէր և
 փրկիչ Յիսուս Քրիստոսին խաչեց։ Ո՛վ զօ-
 րացրո՞ւ մեզ մեր մտքումս էն խորհուրդըն հաս-
 տատել՝ որ քո շնորհքներիդ վերայ յոյս դնե-
 լով իսկի մին էլ չըմեղանչենք։ Թող յետ քաշ-
 վինք էն մարդկանցիցն և տեղերիցն՝ որ անցկա-
 ցած ժամանակումն մոլորացրին մեզ և մեղաց
 մէջ քաշեցին։ Թող քեզ բարկացնելուցն աւելի
 վախենանք, քան թէ մեր կեանք կորցնելուցն, և
 աւելի խնդրենք քեզ հաճոյ լինիլ, քան թէ
 էս կեանքըս ապրեցնել։ Երանի թէ իսկի մին
 ժամանակ չի ամաչենք խոստովանվիլ, թէ մեր
 խորհուրդն մէնակ էն է որ քեզ համար ապրինք
 և քեզ ծառայենք։ Թող մեղքիցն մէնակ ամա-
 չենք և ոչ թէ մին ուրիշ բանի համար։ Թող
 իսկի չի ամաչենք խոստովանվիլ էն մեր հա-
 ւատքըն որ խաչված Քրիստոսին հաւատումենք.
 բայց տուր մեզ որ առանց վախի նորա ետևէն
 գանք և նորա զօրութենովն մեղքի, աշխարհքի
 և սատանայի դէմ կոհիւ անենք. և նորա հաւա-
 տարիմ զինուորներ և ծառաներ ֆանք մինչեւ
 մեր կեանքի վերջն։

Ո՛վ Կատուած, քո բնութիւնդ և էութիւնդ
 հենց էն է, որ ամէն ժամանակ ողորմութիւն

անես և թողութիւն տառ. ընդունիր մեր խո-
նարհ աղաջանքները, և թէ և մեր մեղքի կա-
պանքներովն կապված լինինք, բայց քո մեծ
ողորմութեան գթութիւնդ թող արձակէ մեզ,
մեր միջնորդ և բարեխօս Յիսուսի Քրիստոսի
փառքին համար. ամէն. Աեր Հայր որ:

ԵՐԵՒԱԿԱՊԵՏԵ առաջապես համար ։

Ո՛վ ամէնակարօղ և յաւիտենական Աստուած,
երկնաւոր Հայր, խոստովանումենք քո առաջիդ
որ մենք և ամէն մարդիք մեղաց մէջ յղացվանք
և ծնվանք, և մարմնուց ծնվածն՝ մարմին է. և
նորանք որ մարմնոյ պէս են վարվում, կարօղ
չեն Աստուծոյ հաճոյ լինել, բայց մեղքի մէջ
են մնում. և գործքով էլ շատ մեղք և յան-
ցանք են անում: Գիտումենք որ մեր փրկիչն
էլ ասաց՝ թէ ոչ ով կարօղ չէ Աստուծոյ ար-
քայութիւնն մանել, եթէ ոչ նորոգվի և ջրից և
սուրբ հոգուց նոր ծնվի: Ապա ողորմութենով
մտիկ արա մեզ՝ լուաց մեզ՝ և սուրբ արա մեզ
քո սուրբ հոգովն. որ մենք քո արդար բարկու-
թենիցն ազատված՝ Քրիստոսի եկեղեցոյ տապա-
նի մէջ ընդունվինք. և հաւատքումն հաստատ-
ված, և յուսով սւրախացած, և սիրով արմատ

քցած՝ անց կենանք էս ողորմելի աշխարհքիս
ալիքներովն, որ վերջն գանք հասնենք յաւի-
տենական կեանքի բնակարաններն, և էն տեղ
մեր Տէր Յիսուսի Քայլատոսի ձեռովն թագաւո-
րենք քեզ հետ յաւիտեանս յաւիտենից :

Ո՞վ մարդասէր Կաստուած, հիմիկ նոր մանու-
մենք մեր երկրաւոր կեանքի օրինաւոր և հար-
կաւոր գործքերին մէջ, որ քո խնամքդ կանչեց
և հաստատեց մեզ նորանցում. բայց վախով և
դողալով էսօր աշխարհքի զբաղմունքներին և
գործքերին մէջ ենք քայլավում. որ ըբլինի թէ
էն փորձութիւններովն որ շատ անգամ մեզ
վերսց են դալիս՝ անարգենք քեզ մեղքով, և
յետոյ մեր հոգիներըս վիրաւորենք, մինչև որ
գիշերումն մեղաւոր և պատժապարտ խղճմտանք
մեզ հետ տուն բերենք :

Ո՞վ Տէր, տուր մեզ որ ոչ թէ մէնակ հի-
միկ, բայց էս բոլոր ցերեկս միշտ մեր սրտե-
րումս վախենանք քեզ բարկացնելուցն : Թողլ
մեր գործքերն սուրբ և քաղցր լինին քո հո-
գոյ կառավարութենովն և քո շնորհաց քաղ-
ցրութենովն : Թողլ յիշենք թէ էն մեր երեսի
քրտունքով հաց ուտելն՝ քո սուրբ օրէնքի
անէծքիցն և մեր մեղք գործելուցն է դուրս
գալիս :

Թաղ էս մտածմունքս խոնարհացնէ մեզ, և
մեր աշխատանքների մէջն համբերօղ անէ մեզ:
Թաղ Ճշմարտութենով շնորհակալ լինինք, նրա
համար որ մինչև հիմիկ պահվեցանք դժոխքիցն.
և քո շնորհքովն յոյս ունինք որ Քրիստոսի հա-
ւատքովն երկնքի արբայութեանն հասնենք:

Տէր՝ դու մեր սրտի ծածուկ խորհուրդներըն
գիտումես: Օ՛հ. տուր մեզ սրտի մտօք ցանկա-
նալ որ մեր Տէր և փրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի
շնորհքովն և գիտութենովն մեծանանք: Թաղ
քո սուրբ հոգին, դեռ քանի որ մեր գործքե-
րումս ենք, սովորցնէ մեզ, և մեր միտքս բերէ
էն որ երեկ լսեցինք: Երանի թէ ամէն պղծու-
թենից պահվինք և ամէն փորձութենից ազատ-
վինք. որ էլ մեր բերանիցն իսկի մին մեղաւոր
բան չի դուրս գայ: Օհ. թաղ յիշենք թէ
Տէրի ծառաներ ենք: Երանի թէ մեր ամէն
կենցաղավարութիւնն նորա խօսքի Ճշմարտու-
թենովն կառավարվի: Թաղ մեղքիցն յետ
քաշվինք և փախչենք նորանից ինչողէս օձի
երեսիցն. որ իսկի մին բան չշարժէ մեզ, մին
բան ասելոյ կամ անելոյ, որ մեր խղճմաանքին
հակառակ է. բայց էլ աւելի ամէն բանի համ-
բերենք, քան թէ մեր օրհնված փրկիչըն վի-
րաւորենք, և նորա սուրբ հոգին տրամացնենք:
Պահին մեր ոտներըս քո Ճանապարհների մէջ,
որ մեր գնալն չը'ծովի:

ՈՎ Տէր՝ օդնիր մեզ որ էս օրըս էնպէս
անցկացնենք՝ ինչպէս թէ նա էր մեր յետին
օրն որ երկրի վերայ ունինք անցկացնել. ինչու
որ՝ չենք գիտում եթէ նոր օր տեսնելու լի-
նինք։ Աստուած իրան շատ ողորմութեան պէս
փրկէ մեզ Յիսուսի Քրիստոսի համար, որ նո-
րա սլատուական անունովն և խօսքերովն մեր
ամէն կարօտութիւնըն մին տեղ առաջի ենք
դնում ասելով՝ Անե՛ր Հայր՝ որ։

Աշխաշութեն իրեն համար։

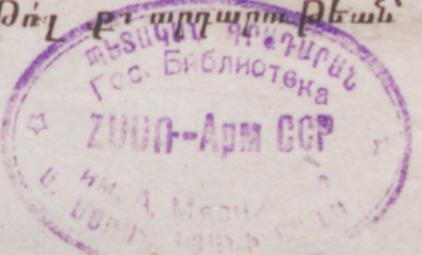
ՈՎ ողորմած Տէր՝ չենք համարձակվում ք-
երեսի առաջն գալ, մեր անձին արդարութեան
վերայ յուսալով. բայց քո շատ և մեծ ողոր-
մութեան վերայ մեր յոյսըն դնելով։ Արժանի
չենք, որ մեր մեղաւոր աչքերըն բարձրացնենք
գէպի քո փառաց աթոռն։ Բայց դու հենց էն
Տէրն ես, որ միշտ յօժար է ողորմութիւն անել
իրան ստեղծվածներին վերայ։ Արա համար
տժւը մեզ հիմիկ քո շընորհքը որ քո առա-
ջիդ երևինք ինչպէս սաւեղծվածներ իրանց ստեղ-
ծողի երեսի առաջին. ինչպէս պատճապարաներ
իրանց դատաւորի երեսի առաջին, ինչպէս մեղա-

ւորներ իրանց մարդասէր փրկչի երեսի առաջին.
և էլ ինչպէս որդիքներ իրանց քաղցը և ողորմած
հօր առաջին։ Ո՛վ Տէր՝ քեզ վայելումէ ողոր-
միլն, բայց մեզ ամօթ և երեսի նախառինք ։
Ա՛ենք ո՞լ Տէր՝ մեղան չեցինք էսօր, և ար-
ժանի ենք մեռնելոյ բայց ունինք մէջնորդ և
բարեխօս քեզ մօտ ով հայր՝ Յիսուս Քրիստո-
սին էն արդարըն և անարատըն, որ նորա արիւնն
սրբումէ ամէն մեղքից ։

Ո՛վ Տէր՝ սովորցրու մեզ աղօթք անելըն ։
Ո՛վ Թափի՞ր մեզ վերայ շնորհաց և աղօթք
անելոյ հոգին։ Թողլ սուրբ հոգին օգնական լի-
նի մեր տկարութեանն, որովհետեւ մենք չենք
գիտում աղօթք անել՝ ինչպէս որ արժան է.
բայց պէտք է նա մեզ համար անասելի հառա-
չանքներով բարեխօս լինի։ Ո՛վ տուր մեզ էս
ժամանակումս որ ջերմեռանդ փափակով քո
շնորհքին և քո պատկերի նմանութեանն ցան-
կանանք. և իսկի չըդաղարենք, մինչեւ որ քո
ներօղ ողորմութիւնըն և սրբօղ շնորհքըն յա-
տուկ փորձառութենով իմանանք և մեզ ստա-
նանք։ Գիտումենք, որ եթէ սրտերումս անի-
րաւութիւն պահենք, Տէրն չի լսիլ մեզ. նրա
համար պարզամիտ արա մեզ մեր աղօթքներումս.
մեր խորհուրդներումս և մեր աշխատանքնե-
րումս, որ ամէն մեղքերըն սպանենք, և մեր

անձներս ամէն ամբառը շութենից և աշխարհական ցանկութիւններից սրբենք:

Մենք բարձրացնումենք մեր աչքերըն էս գիշերումս զէպի քէզ, ո՛լ առենակարօղ Տէր՝ որ տեսնումեա՛թէ մեր անձներումս զօրութիւն չունինք. օգնիր մեր անձներիս. և աղաչումենք քէզ՝ պահիր մեզ թէ մեր դրոի մարմինների կողմանէ, և թէ մեր ներսի հոգիների կողմանէ. որ պահպանված լինինք էն ամէն փորձանքներիցն և վտանգներիցն որ մարմնցն կարօղ են պատահել. և էն ամէն չար խորհուրդներիցն որ հոգոյ վերս կարօղ են հասնել և նորան վեաս տալ: Դու գիտումեա որ մենք էնքան շատ և մեծ վտանգների մէջ կացած ենք, միեւ չեւ որ մեր բնութեան տկարութեան պատճառուն, չենք կարենում միշտ հանգիստ լինել և հաստատ կանգնիլ. սրա համար շնորհիր մեզ էն զօրութիւնըն և որահպանութիւնըն որ մեզ ամէն վտանգների մէջ պահպանէ, և մեզ ամէն փորձանքների միջոն անցիացնէ: Ա՛վ աստուած, որ ողորմութենուլ ցոյց ես տալիս քէզ, որ մեր հայր ես երկնքումն. և ամէն ստեղծվածներին վերս տէրութիւն ես անում՝ քո անունդ սուրբ և փառաւորված լինի յաւիտեան, քո ամէն բարութեան քաջցրութեան համար, որ մեզ վերս է. թու քարդարութեան՝ խաղա-

Ղութեան՝ և սուրբ հոգով ուրախութեան թա-
 գաւորութիւնդ մեր սրտելումն հաստառվի, և
 էլ քո փառաց թաղաւորութիւնդ գոյ. արժանի
 արա մեզ նորան վայելելոյ, և մեր նեղութիւն-
 ներըն վերջացրու: Բայց չէ թէ մեր կամքս,
 այլ քո կամքդ լինի ինչ որ էն հաստատէ երկ-
 րիս վերսոյ մեր բաներումն, թէ յաջողութեան
 և թէ փորձութեան կողմանէ, թող քո կամքդ
 կառավարէ մեզ, ինչպէս որ նա երկնքումն քո
 ոք հրեշուակներըն կառավարումէ, որ յօժարու-
 թենով հնազմնդվումեն նորան: Միայն թէ
 էնքան տուր մեզ՝ որբան որ հարկաւոր է մեզ
 ամէն օր մեր ժամանակաւոր ապրեցողութեան
 համար, այսինքն մեր ամէն օրվան հացըն, և
 նորանով բաւական կը լինինք. բայց տուր մեզ
 որ ոչ թէ մենակ էն հացի համար աշխատնք,
 որ կորչումէ, բայց էլ աւելի էն հացի համար,
 որ միշտ կը մնայ մինչև յաւիտենական կեանքի մէջ:
 Թող ամէն բանից աւելի մեր հոգոյ համար հոգս
 անենք, և թող մեզ ողորմելի մեղաւորներիս մեր
 ամէն պարտքերըն և մեղքերըն, Յա Քրիստոսի
 համար, որ նա նորանց քսւելոյ համար մեռաւտ
 հարի Տէր՝ թող մեզ մեր պարտքըն և մեզ-
 քըն, ինչպէս որ մենք էլ թողումենք նորանց
 որ մեզ դէմ մեղանչեցին, իսրհրդով՝ խօսքով՝
 կամ գործքով. և երբ որ մեր անցկացած մեղ-
 քերն թողված լինին, աղա պահպանիր մեզ որ

Եւ նոր մելք չըդործենք։ Եւ քո կամքովդ մէ
 անիր մեզ փորձութեան վանդների մէջ, որ
 չըլինի թէ նորանով վէր ընկնինք։ Արա հա-
 մար աղաջումենք քեզ, մի թողեր մեզ, որ ըր-
 մատնվինք մեր թշնամոյ չարութեանն և կամ
 մեր անձների յիմարութեանն. բայց փրկիր մեզ
 չալիցն՝ էն չար սատանայիցն, և ամէն չար բա-
 ներիցն, որ նորանց գլխաւորն մեղքն է։ Հս են
 էն ովորմութիւններն որ մենք կարօտ ենք նո-
 րանց. և թէ իսկի արժան չենք, բայց Քրիս-
 տոսի անունովն աղաջումենք քեզ, որ նորանց
 տաս մեզ։ Դու կարօղ ես օգնել մեզ. ինչու
 որ՝ քո է թագաւորութիւնն և զօրութիւնն։
 Դու էլ քո աղաս շնորհքովդ շատ անդամ
 փրկեցիր աղքատ և զղջացած մեղաւորներին, և
 նորա համար մարդիքն երկրումս և հրեշտակ-
 ներն երկնքումն խոստովանվումեն՝ թէ քո է
 փառքն և գոհութիւնն։ Եւ մենք էլ քո ողոր-
 մութենովն՝ որ մեզ վերայ է, ողարտական կըլի-
 նինք որ միաբանվինք էս արդար խոստովանու-
 թեանս հետ որ յաւիաեանս յաւիաենից ոլիտի
 մատուցանվի քեզ երկնքումն և երկրումս ամէն.
ՍԵՐ հայր որ :

Եւեւշաբեն ապահովութեան համար:

Ամենակարօղ և ողորմած հայր մենք մոլոր-
վեցանք և քո ձանապարհիցն դուրս եկինք
ինչպէս կորած ոչխարներ: Մենք թողինք քեզ՝
բարի հովիւր՝ մոլորված ման եկինք մեղքի և
խեղճութեան անառատութեան. որ նորանում ամեն
ժամ կորուստի մօտ ենք: Մենք մեր որսոի խոր-
հուրդների և ցանկութիւնների ետևէն գնացինք
որ նորանք միշտ չար են. պատճառն որ՝ էն
պիղծ և սաղականված աղբիւրն որ մեր սրտի
միջումն է մշնակ աղի պիղծ ջուր է դուրս
բղիսում: Մենք քո սուրբ օրէնքին դէմ մե-
ղանցեցինք: Քո օրէնքն սուրբ՝ և բարի է. և
սրա համար մեր սրտերումս տրամումենք. ո՛վ
Տէր, երբ որ մաքներու ենք բերում թէ ինչպէս
քանդեցինք նորանց խորհրդով՝ կամ գործքով:
Պատճառն որ՝ թողինք էն՝ որ պէտք էր մեզ
անել, և էն արինք որ պէտք չէր մեզ անել.
և էս ամենս պէտք է մեր կեանքի ամեն օրին
և ամեն ժամին համար առենք. քանի որ սկսե-
ցինք միտք անել և գործել: Մեր հոգիներս
հիւանդութենով լցված և կորուստի մօտ են:
Բայց դու ո՛վ Տէր ողորմիւր մեզ ողորմելի մե-
ղաւորներիս: Տուր մեզ որ մեղաց կորուստը
և խեղճութիւնը իմանանք. պատճառն որ՝ եթէ

մեր անձնելումս չիմանանք էն խեղճութիւնըն
որ մեղքերն մեզ վերայ են ածում հենց էս
աշխարհքումս, և էլ էն կորուսալն որ նորա
մէջ կքցեն մեզ նոր գալու աշխարհքումն. ապա
սրտի մոօք չենք ցանկանալ քո ողորմութեանդ:
Ով Տէր սրահիր և ապրեցրու մեզ թէ և յա-
ւիաեան մեռնելոյ արժանի լինինք: Պատճառն
որ՝ մեր մեղքերըն խոստովանումենք և դու
խոստացար ողորմիլ և թողութիւն տալ նորանց
որ աստուածային զզջութենով խոստովանումեն
իրանց մեղքերըն: (ՕՇ. Թող չը տաս որ մեր
մեղքերի մեծութիւնն և յանցաւորութիւնն մեզ
վէր քցէ էն յաւիաենական կրակին մէջ, որ
սատանային և նորա հրեշտակներին համար պա-
տրաստված է: Իսյց ով Տէր, Ճշմարիտ ապաշ-
խարութեան շնորհքըն տուր մեզ, որ մեր
սրտի մեղքերին համար, և մեր կեանքի մեղքե-
րին համար սուգ անենք և լաց լինելով փախ-
չենք Քրիստոսի խաչին մօտ, որ մէնակ հան-
գիստ առնելոյ տեղ է մեղաւոր հոգոյ համար:

Դու քո ողորմութենովդ մին էլ էս գիշերս
սրահսլանեցիր մեզ: Եթէ դու ով բարի Աստ-
ուած մեր կեանքըն չէիր սրահսլանել, ասրա
մենք իսկի չէինք զարթնացել նոր օր տեսնե-
լոյ. բայց մահի մէջ կըննջէինք: (Օգնիր մեզ
որ էս առաւօտա սրտի մոօք մեր անձներըս

Քննենք և հարցնենք, եթէ սուրբ խօսքիցն
 հաստատ յստ ունինք, որ եթէ անցկացած գիշե-
 րումն մեռած լինեինք երանելի կերպով մեռ-
 նելու լինեինք։ Այս որքան ահաւոր բան կը-
 լիներ եթէ մեր աչքերը դժոխքի մեջ բանա-
 յինք, և մեր չորս կողմոցն ոչ ով չըսեսնեինք,
 բայց մշնա՛լ դեերըն և կորած հոգիներըն. զուր
 տեղն մին կաթ ջուր խնդրէինք մեր կրակով
 վառված լեզուներըն հովացնելոյ համար, և էն
 որդնի կծելովն չարչափէինք՝ որ իսկի մին ժա-
 մանակ չի մեռնիլ, և էն կրակի սաստկութե-
 նովն ջնջվեինք, որ իսկի մին ժամանակ չի անց-
 նիլ՝ և իսկի առանց մին յուսոյ լինեինք որ մին
 ժամանակ էն վախով լցված խաւարի և պատու-
 հասի տեղիցն ազատվինք։ Իրաւի որ մենք հի-
 միկ էս վիճակումն կըլինեինք, թէ որ քո ողոր-
 մութիւնդ մեծ չըլիներ։ Ո՞վ Տէր, մեզ աւելի
 ջերմեռանդ արա քան թէ մին ժամանակ էլանք,
 որ մեր հոգիներս փրկվին։ Օգնիր մեզ
 որ էս առաւօտս բոլոր սրտով աղօթք անենք։
 Օ՛չ թէ քանի մեծ ողորմութիւն կըլինի, թէ
 որ մենք սղքատ և մեղաւոր սոեղծվածներս
 քո հոգոյ սովորցնելովն դէպի Յիսուսի Քրիս-
 տոսի գիտութիւնն Քաշվինք, և վերջապէս նո-
 րա անտւնովն փրկված և արդարացած լինինք
 քո առաջիդ, և երկնքի արքացութիւնըն ժառան-
 գենք։

Ո՞ւ երկնաւոր հայր, դու խաղաղութենով
հասցըիր մեզ մինչև էս օրիս սկիզբն։ Ուրեմն
աղաջումենք քեզ, պահիր մեզ սորանում, քո
ամենակարօղ զօրութենովդ, և շնորհիր մեզ
որ էսօր մեղքի մէջ չընկնինք, և մին վտանգի
մէջ չըվագենք, բայց որ մեր ամէն գործքերն
քո կառավարութենովդ կարգվին, որ մենք միշտ
էն անենք որ ընդունելի է քո առաջիդ մեր
Տէր Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն։

Ո՞ւ Տէր՝ թէ որ դու կամենաս մեզ ընդու-
նել. ահա էստեզ պատրաստ ենք որ մեր անձ-
ներըս քեզ յանձնենք և քո ծառայութեան
տանք։ Իմացանք որ մեղսց ճանապարհներն
հենց հիմիկ խեղձութեան ճանապարհներ են,
և էլ գիտումենք, որ յաւիտենական կորուստի
մէջ են տանում։ (Ծ) առաջնորդիր մեզ դէ-
պի քո ճանապարհներն, որ ուրախութեան և
խաղաղութեան ճանապարհներ են։ Իրաւի որ
գիտումենք, թէ էն դուռն որ դէպի յաւիտենա-
կան կեանքն է տանում, նեղ է. և թէ էն ճա-
նապարհն որ պէտք է մեզ նորանում գնալ,
թէ որ կամենանք փրկվել, էլ նեղ է. և թէ
քիչ ընկերներ կըդանենք որ մեզ հետ կըդնան։
Պատճառն որ տեսնումենք, ով Տէր՝ որ մարդկանց
ազգի մէծ մասն մեղքի, և անհոգութեան լայն
ճանապարհովն են գնում, որ դէպի մարմնոց և
հոգոյ կորուստն է տանում դժոխքումն։

Տէր ողորմիր նորանց, և զօրացըու մեզ որ
Ճշմարիտ և շիսակ ճանապարհով գնանք. որ
Էսպէս վերջումն ժառանգութիւն ստանանք քո
արքայութենումն, մեր Տէր Յիսուսի Քրիստոսի
ձեռովնե, որ մեր տկարութեան օդնութիւն անե-
լով սովորցրուց մեզ էսպէս աղօթք անել.
Ու՞ր հայր որ:

Երեսբեն էբենա Լուսու:

Ավ Տէր, քո պահպանութենովդ և ողոր-
մութենովդ մին էլ սրատշած և պարապ Ժամա-
նակ տըլվառ մեզ, որ քո երեսի առաջին մին
տեղ ժողովվինք, և մեր ծընկներըս քո շնոր-
հաց աթոռի առաջին խոնարհացընենք: Օ՛չ
քանի մեծ շնորհք է մեզ՝ ով թագաւորների
թագաւոր, որ տըլված է մեզ, քեզ հետ խօ-
սիլ: Իս աշխարհքումն մին երեելի աստիճան
և պատիւ չունինք, բայց որովհետեւ քեզ մօ-
տենալոյ և քո երեսի առաջն դալոյ շնորհք
ունինք, էլ մեր մեծաւորներին հետ չի նա-
խանձվինք նորանց դրսի և երեելի փառաւորու-
թեան համար, ինչու որ՝ մշնակ մին կարծ ժա-
մանակ կը մնայ:

Արարատած, թէ որ մեր սրտերս
պարզամիտ են քո առաջիդ, և թէ որ մեր
սրտերումս քեզ ծառայելոյ համար յատուկ ցան-
կութիւն ունինք. ապա դու շնորհիր քո երե-
սիդ քաղցրութիւնըն, որ էս մեր խոնարհ տըն-
ների մէջ էնպէս ծագի և երեխ, ինչպէս որ հա-
բուստների պալատների մէջն։ Կոտրված և խո-
նարհված սիրտն է, որ դու խոստացար բնակվել
նորանում։

Ո՛վ Տէր էնպէսի միտք շնորհիր մեզ. և էն
ժամանակն թէ և աղքատ լինինք էս աշխարհ-
քումս, իրաւի հարուստ կէլինինք քեզ բարե-
կամ և բաժին ունելով մեզ յաւիտեան։ Եթէ
դու ես մեր հովիւն, և մենք քո ոչխարներն,
որ քո ձայնիդ լսումեն և քո ետևէդ գալիս են,
ապա մենք իսկի մին բանի չենք կարօտիլ։ Պատ-
ճառն որ՝ դու կերակուր, և շոր ես տալիս մեզ.
թէ և մենք մեր մեղքերովս անարժան էլանք
հացի էն ամէն մէկ սլատառին, որ մեր բերանի
մէջ ենք դնում. և ջրի էն ամէն մէկ թասին,
որ մեր ծարաւութիւնըն հովացնումէ։ Ո՛վ
Տէր, քո շնորհքըդ տուր մեզ, որ քեզ ծանա-
չենք և սիրենք, և ծառայենք քեզ, և ապա
ուրախ կըլինինք՝ ինչ որ մին անդամ քո կամքդ,
մեզ համար կըկարգէ, և երանելի կըլինինք
յաւիտեան։ Եւ հիմիկ ով Տէր՝ էս դիշերս

մեր հոգիներըս և մարմիններըս քո ձեռքդ ենք
յանձնում:

Մեր մարմիններն էս օրիս գործքերովն և
աշխատանքներովն վաստակված են, և դու էս
խաւարի ժամանակըն հաստատեցիր որ նորանք
քնով հանգիստ առնեն և զօրանան: Յայց չենք
համարձակվում, որ մեր աչքերըն խրիենք,
առանց քեզ մտիկ տալոյ և քեզ աղաչելոյ, որ
մեզ համար հոգս անես: Կարելի է որ մեր
տըներն կրակով այրվին, և մենք կորչինք
նորանց հետ, թէ որ քո կամքդ և խնամքդ վե-
րակացու չըլինի մեզ վերայ: Կարելի է որ
մեռնենք առանց յատուկ ժամանակ դտնելոյ,
որ աղաղակենք, Տէր ողորմիր մեզ: Արա հա-
մար՝ մեր անձներըս յանձնումենք քո ամենո-
ղորմ պահպանութեանդ: Դիտումենք որ մենք
մեղաւոր ենք, բայց դու խաչին վերայ մին պա-
տարադ պատրաստեցիր որ մեղաւորներըն, և
նորանցից գլխաւորներըն էլ փրկես: Ո՛վ Տէր
մեզ էլ փրկի՞ր և շնորհի՞ր, որ երբ որ աշխարհ-
քիցս դէպի յաւիտենական աշխարհըն կանչվինք,
էնպէս մեռնենք որ մեր փրկիչ Յիսուսի Փրի-
ստոսի պատուական արիւնովն խաղաղութիւն-
ունենանք քեզ հետ և հաւատքով ապրինք:

Օ՛հ սրբիր էս գիշերս մեր խրզմանքնե-
րըս մեղքի պատժապարտութենիցն: Աւ տուր

մեզ, որ հաստատ և պինդ յուսով տեղուբարձի
մշջ վէը ընկնինք, որ եթէ էս երկրումն մին
էլ խկի չի զարթնանանք, Աբրահամի գոկումն
ընդունված լինինք։ Թո՞ղ մեր վերջին մտած-
մունքներն և խորհուրդներն քեզ համար, և
քո սիրոյ համար և մեր մեղաւոր հոգիներիս
համար լինին. և երբ որ առաւօտն զարթնանք,
տո՞ւր մեզ որ զարթնալոյ առաջին ժամումն մեր
միտքն և սիրտն քեզ մեր Աստուծոյդ մտիկ
տայի։

Ո՛Վ Տէր, աղաջումենք քեզ՝ լուսաւորիք
մեր հոգեսոր խաւարըն. և քո մեծ ողորմութե-
նովդ պահպանիր մեզ էս գիշերիս ամէն վնա-
սիցն և վտանգիցն, քո միածին որդոյ, մեր փըր-
կիչ Յիսուսի Քրիստոսի սիրոյն համար։ Ե՛րկ-
նաւոր հայր՝ ամէն օրն իրան հետ փորձութիւն-
ներ և նեղութիւններ է բերում, որ նորանք
ամէնքն մեղքերիցն են դուրս դալիս։ Եկղու-
թիւն սմէն մարդոյ բաժինն է. պատճառն որ
ամէնքն մեղանչեցին։ Ի՞այց փառք լինի քո
անունիդ, որ դու կոտրված սրտի հառաչելըն և
հոգոց հանելըն չես անարգում. և ոչ էլ նո-
րանց փափակըն՝ որ իրանց մեղքերին համար
տրտմած են։ Քո ողորմութենովդ զօրաւոր արա
մեր աղօթքները՝ որ քո առաջիդ ենք անում
մեր ամէն նեղութիւններումն, որ չարչարումեն

մեղ. և քո շնորհքովդ լսիր մեղ, որ էն չա-
րիքն որ սատանայի կամ մարդոյ հնարքն և խո-
րամանկութիւնն մեղ հակառակ գործումէ, ջնջը-
վին, և քո բարութեան կամքոցն ցրվին, որ
մենք քո ծառաներա հալածանքով իսկի չնուազ-
վինք. բայց էլ աւելի մեր սլուշներովս և
մեր կեանքներովս միշտ գոհութիւն տանք քեզ,
մեր Տէր Յիսուսի Քրիստոսի ձեռոցն Ամէն,
Մեր հայր որ:

2. բարեկամությունը և համագործակցությունը

Ամենակարօղ Աստուած, մեր Տէր Յիսուսի
Քրիստոսի հայր, ամեն բանի ստեղծօղ, և ամեն
մարդկանց դատաւոր, օգնիր մեզ որ սուդ անե,
լով խոստովանինք մեր շատ կերպ մեղքերըն,
որ մենք ժամանակից ժամանակ գործեցինք
խորհրդով, խօսքով կամ գործքով քո աստ-
ուածային վառաւորութեան դէմ, և իրաւուն-
քով քո արտօնութիւնըն և բարկութիւնըն մեզ
վերաց ածեցինք:

Երանի թէ շշմարտութենով ապաշխարենք,
և սրտի մտօք տրտմենք մեր էս չարագործու-
թիւններիս համար; Թառը նորանց յիշատակու-

թիւնն ծանը լինի մեզ, և նորանց բեռն անտանելի։ Ողորմի՛ր մեզ՝ ողորմի՛ր մեզ ով ողորմած հայր, քո որդոյ, մեր Տէր Յիսուսի Քրիստոսի համար. թողիր մեզ էն ամէնըն որ անց է կացել, և շնորհիր մեզ որ այսուհետեւ միշտ քեզ ծառայենք և հաջոյ լինինք կեանքի նորոգութենով, որ փառք և պատիւ լինի քո անունիդ մեր Տէր Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն։ Ով Տէր՝ դու պատուիրեցիր նորանց, որ վաստակված և բեռնաւոր են մեզքով և հոգոյ տրտմութենով և ցաւով, որ քեզ մօտ դան. և էլ խոստացար, որ հանգիստ տաս նորանց։ Ապա շնորհիր, որ մեր հոգիներս էս առաւօտումն փորձ առնեն և ճաշակեն քո շնորհիքի զօրաւոր միսիթարութիւնըն։

Միշտ յիշեր մեր մեզքերըն, որ շատ և մեծ են, և վրէժ չիխնդրես մեր մեզքերին՝ համար, բայց խնայիր մեզ բարի Տէր, խնայիր մեզ. որ փրկեցիր մեզ քո պատուական արիւնոնն, և մեզ վերայ յաւիտեան մի՛ բարկանար։

Աղաքումենք քեզ՝ աղատիր մեզ էս օր ամէն մեզքերից և չարութիւններից, որ չըլինի թէ վէր ընկնինք՝ և փրկիր մեզ մեր հոգւոր թշնամուցն, որ առիւծի պէս ման է գալիս՝ և պտրատումէ թէ նւմ կուլ տայ, և էլ յաւիտենական մա-

հիցն, որ մեր անօրէնութիւններովն արժանի
 էլանք նորան; Ո՞վ Տէր՝ մեր փրկութեան Վաս-
 տած, աղաքումենք քեզ փրկչի նեղութենովն
 և արիւնով լցված քրտունքներովն, նորա խա-
 չովն և չարչարանքներովն, նորա պառուական
 մաշովն և թաղվելովն, նորա փառաւոր յարու-
 թենովն և համբառնալովն, և սուրբ հոգոյ գա-
 լուստովն, որ ազատես մեր մեղաւոր հոգիներս
 քո օրէնքի անէծքիցն, սատանացի որոգայթնե-
 րիցն և թալակներիցն, էն մեղքիցն, որ ամենից
 հեշտ բռնումէ մեղ, և ապա վերջն յաւիտե-
 նական դատապարտութենիցն: Մեր միտքներս
 թող էսօր աշխարհական զբաղմունքներով էն-
 քան ըրվեր առնըլին, որ քեզ մոռանանք:
 Իսյց դեռ քանի որ մեր գործքերումս ջանք
 ենք անում, էլ աւելի ջերմուանդ լինինք հո-
 գով, որ քեզ Տէրիդ ծառայենք: Երանի թէ
 մեր հոգիներիցն էսօր շատ անգար աղօթքի և
 գոհութեան խօսքեր վերանան քեզ մօտ: Օ՞չ
 երանի թէ մեղքն, որ տեղ որ նորան գտնենք
 ատելի լինի մեղ: Թէ որ քո սուրբ անունը
 հայհոյված լսենք կամ քո սուրբ օրէնքըն մեր
 ընկերներիցն քանդված տեսնենք, թող մեր
 հոգիներն նեղանան և զղվին նորանով: Թող
 նորանց չարութեան և յիմարութեան վերայ
 սուդ անենք, որ էնալէսի անմտութենով Վաստու-
 ծոյն բարկացնումեն և համարձակվինք հեղու-

թեան հոգով խրատել նորանց՝ հարցնելով, թէ
ինչպէս կարօղ են իրանց ստեղծօղընէնպէս բար-
կացնել և իրանց հոգիներըն կորցնել։ Թող
մեր խղճմտանքն լուսաւորվի և արթուն լինի։
Ինչ որ անենք թող Տէրին համար անենք և
չէ թէ մարդկանց համար՝ ջանք անելով որ
մեր անձներըն ընդունելի անենք նորան որ մեր
սրտերըն է քննում։

ՈՎ Տէր, քո շնորհքովդ օդնիր մեզ, որ
մեր ընկերներըն մեր անձներին պէս սիրենք, և
ամէն մարդկանց էնպէս անենք, ինչպէս կամեա-
նումենք որ նորանք անեն մեզ։ Թող սլատ-
ուենք և հնազանդվինք թագաւորին և էն ամէ-
նին, որ իշխանութեան մէջ կարդված են նորա-
ձեռին տակն։

Թող մեր անձներս խոնարհացնենք մեր
ամէն կառավարիչների, սովորցնօղների՝ հոգեւոր
հովիւների՝ և տէրէրի ձեռին տակն. թող իսկի
մին մարդոյ խօսքով կամ գործքով վեաս ըր-
տանք։ Շնորհարիտ և արդար արա մեզ մեր
ամէն գործքերումն և ձանապարհներումն։

Ծ նորհիր մեզ որ մեր սրտերումս իսկի մին
չարութիւն կամ ատելութիւն չըպահենք։
Օգնիր մեզ որ մեր միտքըն և խորհուրդներըն

Քրիստոսի վերայ հաստատված պահենք, և մեր
լեզուները չար խօսելուցն՝ սուտ ասելուցն և
բամբասելուցն յետ քոշենք. և թող մեր մար-
միններն սուրբ հոգոյ տաճար լինին:

Դուք հիմք մեզ, որ իսկի մին ժամանակ մեր
ընկերի ապրանքներին չցանկանանք. բայց սո-
վորինք մեր պարտաւոր գործքըն անել և կա-
տարել կեանքի էն վիճակումն, որ Աստուած
իրան կամքին պես մեզ նորա մշջ կանչեց: Եւ
որովհետեւ գիտումենք որ մեր անձներիցս կա-
րող չենք էս անել, և քո պատուիրանքներըն
պահել, և քեզ ծառայել, եթէ քո մասնաւոր
շնորհը ըլզօրացնէ մշջ. սրա համար ով Տէր՝
կանչումենք դէպի քեզ էն խօսքերովն, որ դու
սովորցրիր մեզ՝ գործ ածել. և ասումենք. Ուե՛ր
հայր որ:

Զուեցաբեն էւկելան հոմաք:

Ով ստեղծօղ և պահպանօղ Աստուած, զու-
մեր կեանքըն տուիր մեզ և պահպանեցիր նո-
րան մինչև էս ժամանակս:

Դու ստեղծեցիր մեզ, և բանական հոգի
տուիր մեզ. որ հաւատանք քեզ, վախենանք

քեղանից՝ և մեր ամէն զօրութենովն սիրենք
քեզ։ Մենք ուղարկվեցանք էս աշխարհը
հենց նրա հսմար, որ պաշտենք քեզ, դոհու-
թիւն տանք քեզ՝ և քո սուրբ անունը փառա-
ւորենք՝ և Ճըշմարտութենով մեր կեանքի ամէն
օրերումն ծառայենք քեզ։

Ծայց էս չի արինք. պատճառն որ՝ ուրիշ
բաներն աւելի սիրեցինք քան թէ քեզ. ուրիշ
բաներից աւելի վախեցանք քան թէ քեզ բար-
կացնելուցն, և հենց էս օրումս, ով ողորմած
փրկիչ, մենք մոռացանք քեզ, մեր ամէն շնորհք-
ների և պարզեների տւողըն և մեր ամէն միսիւ-
թարութիւնների աղբիւրըն։

Տէր ողորմիր մեզ ողորմելի մեղաւորներիս ։
Տէր գոհանումենք քեղանից, որ քաւութեան
և շնորհաց աթոռ կայ. որ մենք կանչեցանք
նորա մօտ գալ. որ անցկացած մեղքերին հա-
մար թողութիւն ստանանք, և շնորհք գանենք
նոր գալու ժամանակի համար։ ԱՎ Տէր, թող
էնալէս աղօթք չանենք, ինչովէս որ կեղծաւոր-
ներն են անում. որ մէնակ իրանց պոօշներովն
առաջ են բերում էն, որ իրանց սրտերումն
իսկի չիմացան և չեն հաւատում. որ չըլինի
թէ հենց մեր աղօթքներն յետին օրումն գա-
տաստանի մէջն մեզ դէմ վեր կենան, և գա-

տապարտեն մեզ։ Դեռ քանի որ ծունը ենք
դնում քս առաջիղ, թող բոլոր սրտով և ջեր-
մեռանդութենով ցանկանանք քո շնորհիղ,
որ քաւես և մոռանաս էն, որ անց է կացել, և
սրանից ետև մեզք գործելուցն մեզ պահես։
Մեր ամեն ծածուկ մտածմունքներն քո առա-
ջետ բաց և յայտնի են, ինչպիս որ մեր խօսքերն
և գործքերն։ Օգնիր մեզ որ էս գիշերս սրտի
մոռք մեր անձնելըս քննենք։ Թաղ մեր մեզ-
քերըն մեր մոքնելս բերենք, և ըսթողենք
նորանց, որ մեր մոռքիցն դուրս գան մինչև որ
բարի յոյս ունենանք, թէ Քրիստոսի համար
մոռացած և ջնջված էլան։ Թաղ քընի և հան-
գըստի մշջ ըսմանենք պատժապարտ խղճմուան-
քով կամ անհոգ սրտով։ բայց մեր տեղուբարձ-
ներին մշջ վէր ընկնինք մեր Տէր և փրկիչ
Յիսուսի Քրիստոսի մահուան և քաւութեան
վերայ յոյս դնելով, և մեր կորած հոգոյ փրկու-
թիւնըն նորանից խընդրելով։

Թաղ ըստաս մեզ, ով Տէր՝ որ կարծենք,
թէ մենք աղօթքի մշջ մշնակ մեր ծունը ըս-
քելովն էն ամենըն անումենք և կատարում,
ինչ որ պէտք է մեզ անել։ Թաղ սովորենք ով
Տէր, թէ աղօթքն մեր հոգիներըս քեզ մօտ
բերելոյ և մեզ քեզ նման շինելոյ համար է
կարգված, որ խընդրենք ընդունելոյ համար, և
մանդանք գանելոյ համար. և թէ մեր աղօթք-

ներն ուրիշ բանի համար օդուտ չեն, բայց մէջ
նակ նրա համար, որ ողորմութիւն ստանանք, և
մեր անձներըս մահի համար և յաւիտենական
աշխարհի համար պատրաստենք, և քո սիրովնե
և քո ծառայութենովն առաջանանք և աւելի
ջերմեռանդ լինինք: Արա համար ով Տէր, տո՛ւր
մեզ աղօթք անելոյ հոգին, որ մեր սրտերըս քո
առաջիդ բանանք ինչպէս մեր երկնաւոր հօր
առաջին, Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն՝ որովհետեւ
սովորցրիր մեզ մին տեղ ժողովվիլ, և մեր
անարդ և անկատար կարողութեան պէս, օրէցօր
աղաջանք և գոհութիւն մատուցանել քեզ:

Կպա ով Տէր շնորհիք՝ որ աւելի հոգեոր և
աւելի հաստատված լինինք քո աւետարանի
մէջ, որ աւելի ջերմեռանդութենով քո ծա-
նալարհներըն և օրէնքըն սիրենք, մեղքերըն
կատարեալ ատելութենով ատենք, որ էլ աւելի
յարմար և պատրաստ լինինք քո յաւիտենական
արքայութեան մէջ մտնելոյ համար: Ով Տէր
տո՛ւր մեզ, որ սիրենք գէպի քեզ աղօթք ա-
նել, քո անունըդ գովել: Երեշտակներն երկն-
քումն սիրումեն գոհութիւններ մատուցանել
քեզ, և քո ծառաներն երկրումն սիրումեն քեզ
երկրադութիւն տալ: Երանի թէ մենք էլ
նորանց հետ համարվինք, և նորանց նման քեզ
ծառայելըն սիրենք: Ենորհիք էս՝ Յիսուսի
Քրիստոսի համար ամէն: Մե՛ր հայր որ:

ՀՅԱԴՀԵՐԵԼ այսուհետեւ Հայոց

ՈՎ ՏԵՐ, քո սուրբ Հոգոյ պաշտօնն էն է,
որ նա մեղաւորներըն իրանց մեղքերին համար
յանդիմանէ և քո խօսքի ձեռովն ցոյց տաց նո-
րանց էն պատուական փրկիչըն, որ մշնակ նորա
ձեռովն կարող են փրկվել:

Աղաջումենք քեզ, որ մեզ էլ Ճանաչացնես
Քրիստոսի զօրութիւնըն և յօժարութիւնըն մեր
Հոգիներըս փրկելոյ համար: Սովորցրու մեզ,
թէ նա, որ խաչին վերայ մեռաւ, որ մեզ հա-
մար քաւութիւն անէ, Աստուած է և մարդ, և
թէ սրա համար նորա արիւնն Աստուածային
և անսահման զօրութիւն ունի մեզ ամէն մեղ-
քերիցն սրբելոյ համար: Օօրացրու մեզ, որ
հաւատանք, թէ նա որ իրան անձըն մեզ հա-
մար պատարագ տուաւ՝ բոլոր սրտով յօժար
է՝ մեզ ընդունելոյ՝ քաւելոյ և օրհնելոյ համար,
և օդնիր մեզ, որ էս հաւատքովս նորա մօտ
գանք, որ մեր Հոգոյ համար հանգիստ գտնենք:

ՈՎ ՏԵՐ, մեր մեղքերն համարով աւելի են
քան թէ մազերն, որ մեր գլխի վերայ կան. և
նորանցից ամէն մէկն արժանի են քո բարկու-
թեանն:

Օ՛Հ թող նորանց ծանր բեռլն իմանանք, և
իսկի թեթևամտութենով հանգիստ շառնենք,
մինչև որ նորանց վէր առնես մեզանից :

Թող մեր մեղաւոր հոգիներըս մերօրհնված
փրկչի խաչի տակն քցենք, աղաչելով քեզ՝ որ
քո քաղցր սիրովն և ողոքմութենովն միմիթարօղ
յոյս տաս մեզ, որ դու յօժար ես թողութիւն
շնորհել մեզ նորա պատուական արիւնի և մա-
հի ձեռովն :

Պատճառն որ՝ ով Տէր ի՞նչպէս կըկարենանք
էսօր մեր կերպ կերպ զբաղմունքների և գործ-
քերի մէջ գնալ, առանց հաստատ յոյս ունելոյ
թէ դու մեզ բարեկամ էլար Յիսուսի Քրիս-
տոսի ձեռովն :

Ինչու որ՝ եթէ Քրիստոսի հետ մասնակից
ըլլինինք, անիծված ենք, որ տեղ որ գնանք և
ինչ բան որ անենք : Վայ. քանի՞ ահաւոր բան
է, որ հենց էս մին օրումն քո անէծքի տակ
մնանք : Ով մարդասէր աստուած, հեռացրու
էն մեզանից՝ էն հաւատքըն շնորհելով մեզ՝
որ մեղաւորների փրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի
հետ մեզ մասնակից է անում :

Ցանկանումնք յիշել, թէ Աստուծոյ ուխոն
մեզ վերայ է, և թէ քո անունովդ կանչված

Ենք։ Արա համար աղաջումենք, որ զօրացնես
մեզ, որ մեր սուրբ կոչումի պէս արժանի կեր-
պով վարվինք՝ և մանաւանդ որ խօպառ հրա-
ժարվինք սատանայիցն՝ և նորա ամէն գործքե-
րիցն, և էս չար աշխարհքի փառքիցն, և ունայ-
նութիւններիցն, և մարմնոյ ամէն մեղաւոր ցան-
կութիւններիցն. և որ հաւատքով ընդունինք
Քրիստոնէական հաւատքի ամէն խօսքերըն. և
որ քո սուրբ կամքը և պատուիրանքները պա-
հենք, և նորանցում գնանք մեր կեանքի ամէն
օրումն։ Խոստովանումենք, թէ էս ամէնս մեր
յատուկ պաշտօնն և պարտաւորութիւնն է.
Բայց վայ մեզ. որքան պատժապարտ էլանք՝
էս պարտաւորութիւններըս մոռանալով։

Պատճառն որ՝ սատանային և նորա գործքե-
րին, աշխարհքին և նորա փորձութիւններին,
մարմնոյն և նորա ցանկութիւններին զէմ հա-
կառակ կենալոյ և կոխէ անելոյ տեղակ, շատ
աւելի հնազանդ էլանք և հետեւցինք նորանց
խաբէութեանն և մոլորութեանն։

Ով դու ամէն շնորհաց Աստուած՝ թու-
մեզ մեր մեղքերըն և օգնիր մեզ, որ ամէն
օր քո մեծ փրկութեան գիտութիւնըն խնդրենք,
և էլ յիշենք, թէ քանի արդար կըլինի մեր
դատապարտութիւնն. եթէ մեր փրկութեան հա-

մար անհոգ կենանք և անհոգութենով մեռնինք։ Թա՛լ քո շնորհքդ զօրացնէ մեղ, որ էս աշխարհքումս պարկե շտութենով՝ արդարութենով և Աստուածապաշարութենով ապրինք. և վերջումն մեր գնալըն և վազելըն ուրախութենով կատարենք։

Ամենակարօղ Աստուած, որ շնորհք տուիր մեղ, որ էս ժամանակումս միաբանութենով մեր աղաչանքներըն մատուցանենք քեզ. և խոստացար որ երբ որ երկու կամ երեք հոգի քո անունովն մին տեղ ժողովվին, դու նորանց մշջն կըլինիս և նորանց խնդրվածքներըն կըկատարես. հիմիկ էլ ու Տէր՝ քո ծառաների աղաչանքներըն և խնդրվածքներըն կատարիր, ինչպէս որ նորանց օդտակար կըլինի։ Տուր մեղ էս աշխարհքումս քո Ճշմարտութեան դիտութիւնըն, և նոր գալու աշխարհքումն յաւիտենական կեանքըն. ամէն։ Մե՛ր հայր որ։

ՀՅԱԴՀԱՅԻՆ ԵՎԵԿՎԱՆ ՀԱՅԱՀԱՅ :

Ով ամենակարօղ Աստուած, և ողորմած
հայր, որ ամէն մարդկանց ողորմումես, և իսկի
մին բան, որ արիր, չես անարգում. որ էլ մե-
ղաւորի մահըն չես կամենում, բայց աւելի որ
նա իրան մեղքերիցն յետ դառնայ և քո ողոր-
մութենովդ փրկվի: Թա՞զ մեզ մեր մեղքերըն,
և ընդունիր և մսիթարիր մեզ. ինչու որ՝ մեր
մեղքերի ծանր բեռնովն նեղացած և թուլացած
ենք: Քո յատուկ գործդ միշտ ողորմիլն է,
քեզ մէնակ է վայելում մեղաց թողութիւն
տալ: Արա համար, խնայիր մեզ, բարի Տէր,
խնայիր քո ժողովըրդին, որ քո որդոյ պատուա-
կան արիւնովն փրկեցիր. դատաստանի մէջ մի
մոներ քո ծառաների հետ, որ անպիտան հող
և ողորմելի մեղաւորներ ենք, բայց քո բարկու-
թիւնըն վէր առ մեզանից, որ խոնարհութենով
մեր անարժանութիւնըն խոստովանումենք, և
ջըշմարտութենով ապաշխարումենք մեր մեղ-
քերիցն. և էսպէս շուտ արա օդնիր մեզ էս
աշխարհքումս, որ էն նոր գալու աշխարհքումն
յաւիտեան քեզ հետ ապրինք, մեր Տէր Յի-
սուսի Քրիստոսի ձեռովն:

Եւ դեռ քանի որ էսպէս մեր անարժանու-
թիւնըն խոստովանումենք, և ողորմութիւն ենք

խնդրում. էլ աղաջումենք քեզ որ մեզանում սուրբ սիրտ էլ ստեղծես, և ուղիղ հոգի նորոգես մեր ներսումս։ Յետ դարձրու մեզ, ով բարի Տէր, և ապա յետ կդառնանք։ Օօրացրու մեզ, որ մեր օրհնըլված փրկչի օրինակի ետևէն դանք։ ‘Եորա նման հեզ և սրտով խոնարհ լինինք։’

Օ՛հ երանի՛ թէ իսկի մին ժամանակ բարկութիւն, սրտմառութիւն, կամ չար միտք չբվեր կենայ մեր սըրտերումս։

Տէր՝ մեր սրտի էս ամեն չար մտածմունքները և փափակները ջընջիր և վէր առ։ Թո՞ղ իսկի դառն խօսքեր դուրս չբգան մեր բերանիցն։ Մեր ջանքս ամեն բաների մէջ միշտ և հաստատ էն լինի, որ քեզ հաճոյ լինինք։

Ո՞վ Տէր՝ թո՞ղ ամեն օր մեր վախճանելոյ համար մտածենք. և մեր գլխաւոր գործն էն լինի, որ մեր անձները պատրաստենք քո առաջդ գալոյ համար, ով մեր աստուած, երբ որ դու կըգաս դատաստան անելոյ։ Մանաւանդ երբ որ մեր անձները գիշերի հանգըստին յանձնումենք՝ թո՞ղ յիշենք, թէ պէտք է մեզ շուտով վէր ընկած լինիլ գերեզմանի մէջ։ Յանկանումենք ո՞վ սիրտ քննօղ Աստուած, որ քո

ահաւոր երեսիդ առաջին էս գիշերումս մեր
 անձները քննենք և հարցնենք. եթէ մեր Տէր
 Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն խաղաղութիւն ու-
 նենանք քեզ հետ. և եթէ ընդունելի լինինք
 քո տիւանի առաջին. թէ որ հենց հիմիկ մեր
 հոգիներս էստեղից. կանչվին քեզ մօտ. Դու
 ինքդ պատուիրեցիր մեզ, որ մեր անձները
 քննենք եթէ հաւատքի մէջ լինինք, և եթէ
 Յիսուս Քրիստոս մեզանում լինի կամ թէ
 ոչ. Օ՛հ երանի թէ մեր խղճմտանքն քո հո-
 գոյ առաջնորդութենովն շշմարիտ և ուղիղ պա-
 տասխան տայ էս հարցմունքներիս համար;
 Եւ թէ որ մեր հոգոյ յաւիտենական երանու-
 թեան համար դեռ մին տարակուսանք կայ. թող
 հանգիստ չառնենք մինչև որ էն հեռացած լի-
 նի. Օրհնումենք քեզ և քո սուրբ անունիցն
 գոհանումենք էս օրիս ամէն ողորմութիւններին
 համար. քո բարի և քաղցր նախախնամութե-
 նովդ շատ վտանգներից պլրծանք, որ նորանց
 մենք չէինք իմանում, որ էլ մեր ամէն հողս
 անելն կարօղ չէր մեզ փրկել նորանցից. ապա
 թող մեր սրտերս գոհութենով լցվին դեռ քա-
 նի որ մեր պոօշներն խօսքով դուրս են բերում
 նորան; Դու ես, որ միշտ պահպանումես մեզ
 առողջութեան և զօրութեան մէջ. ապա զօրա-
 ցընեւ մեզ որ պարկեցտութենով՝ արդարութե-
 նով՝ և Աստուածպաշտութենով ապրինք էս

չար աշխարհքումս։ Դու կերակուր և շոր ես
տալիս մեզ։ Արա համար ովհ Տէր՝ երկրպագու-
թիւն ենք տալիս քո մարդասիրութեանդ, որ
արժանի չենք նորան. և աղաջումենք քեզ, որ
էս ժամանակաւոր բարիքներիս հետ քո շնորհ-
քի շատ բարձր բարիքներըն էլ մեզ վերաց
աւելացնես Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն։ Կե-
րակրիր մեր հոգիներըս կենաց հացովն. հագ-
ցըն նորանց փրկութեան շորերովն. տուր մեզ
հոգեւոր առողջութիւն և զօրութիւն՝ որ քո
ամեն պատուիրանքներումն և օրէնքումն անա-
րատ գնանք և վարվինք։ Ո՞լ Տէր ընդունիր
մեր աղօթքներըս՝ մեր գոհութիւններըս. և մահ-
ուան ժամումն՝ ովհ երկնաւոր հայր ընդունիր
մեր հոգիներըս Յիսուսի Քրիստոսի համար.
ամեն. Մե՛ր հայր որ։

Ուշինեն այսուհետեւ հայուս։

Ո՞լ շատ մարդասէր հայր, տեղուբարձի մէջ
վէր ընկած ննջեցինք և մին էլ վէր կացանք
որ խոստովաննենք, թէ մէնակ դու ես տալիս
մեզ հանդատութենով բնակվիլ։ Ո՞լ Տէր՝ սէրն
և շնորհակալութիւնն ամեն կողմանէ շարժու-

մէ մեզ, որ ամէն օր մեր մեղաւոր մարմիննեւ-
ըլս և հոգիները քո աստուածային փառաւո-
րութեան առաջին խոնարհացնենք։ Վայ մեզ,
որքան պատժապարտ կը լինէինք, թէ որ քեզ
երկրպագութիւն անելուցն անհոդ լինինք։

Ապա սաստանային, էն ամբարտաւան հոգոյն
նման կը լինինք՝ որ քեզ և մեզ թշնամի է։
Իսյց թէ և քո ողորմութիւնդ սովորցրուց մեզ
մեր ծընկները չոքացնել քո առաջիղ, բայց
ու Տէր, որքան ցած և անարժան է մեր երկր-
պագութիւնն, որ քո սուրբ անունիդ ենք անում։
Քանի քիչ է շնորհակալութիւնն, որ ունինք
մեր սրտերումս էն ստացած ողորմութիւններին
համար։ Քանի քիչ է մեր անձների խոնարհու-
թիւնն, թէ և մեղաւոր բնութենով և մեղաց
անթիւ գործքերով պատած և պղծված ենք, որ
նորանցով քեզ բարկացրինք։ Քանի տկար է
մեր սրտի փակակն, որ էսօր քեզ փառաւորենք։
Օ՛չ քո անուան սէրըն աւելացրու և նոր վա-
սիր մեր սրտերումս, և օգնիր մեզ, որ էս նոր
օրումս նոր կեանք սկսենք։ Կարելի էր որ դժոխ-
քի մէջ զարթնանանք, բայց դու պահպանեցիր
մեզ որ ուրիշ օր տեսնենք։ Օ՛չ երանի թէ
քո հաւատքովն և սիրովն նորան սկսենք և անց-
կացնենք, ու մեր Աստուած։

Արինչեւ հիմիկ աշխարհքի մէջ ապրեցանք և
 քիչ օգուտ և պտուղ բերինք։ Ստեղծվեցանք
 և աշխարհքի մէջ ուղարկվեցանք քեզ սիրելոյ
 և ծառայելոյ համար։ Բայց վայ մեզ ինչու որ-
 ուրիշ բաները աւելի սիրեցինք քան թէ քեզ՝
 և քեզ ծառայելոյ տեղակ մարմնոյ կերպ կերպ
 ցանկութիւններին և հեշտութիւններին ծառայ-
 եցինք։ Մեր անձներիս համար աւելի կեն-
 դանի էլանք քան թէ քեզ համար և մեր երա-
 նութիւնը աշխարհքի մէջ խնդրեցինք և ոչ թէ
 քեզանում։ Սորանում և էլ հազարաւոր բանե-
 րի մէջ, իրաւի մեղաւոր ենք քո առաջիդ։ Բայց
 յոյս ունինք որդու մեր յիմարութիւնը ճանաչա-
 ցրիր մեզ և նորա համար ամօթ արիր մեզ։
 Արա համար, ով Տէր, էս տեղ, մեր անձներըս,
 մեր հոգիներըս և մարմիններըս քո առաջիդ
 ենք դընում և քեզ ենք յանձնում, որ քեզ բանա-
 կան, սուրբ և կենդանի պատարագ լինի. և խո-
 նարհութենով աղաչումենք քեզ, որ քո շնորհ-
 քովն և երկնաւոր օրհնութենովն լցվինք։ Եւ
 թէ և մեր շատ կերպ մեղքերին համար արժա-
 նի չենք, որ քեզ մին ընդունելի պատարագ
 մատուցանենք, բայց աղաչումենք քեզ որ էս
 մեր պաշտօնըս և ծառայութիւնըս ընդունես, չէ
 թէ մեր արժանաւորութեան վերայ նայելով,
 բայց մեր մեղքերըն Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն

մեզ բաշխելով։ Եթէ ուտենք կամ խմենք,
եթէ աշխատենք կամ մեր աշխատանքներիցն
հանգիստ առնենք. եթէ ձանապարհ դնանք,
կամ տան մէջ նստենք. թող ամենըն էսօր քո
անունին փառք և պատիւ տալոյ համար անենք։
Եւ ինչ գործի մէջ որ մանենք թող մեր մար-
դասէր փրկչի սէրն և քաղցրութիւնն զօրաւոր
լինի մեր մտքներումս։ (Օ՞չ թող ըրտաս որ
անշորհակալութենով նորա բարութիւնըն, որ
մեզ վերայ է մոռանանք։ Իսայց դեռ քանի որ
մեր ձեռներն մեր աշխարհական գործքերումն
պարապվումեն՝ թող մեր սրտերն սուդ անեն
մեր մեղքերին համար, և մտածեն էն պատա-
րագին վերայ, որ մեզ համար տրվաւ. և էն
Յիսուսի սիրովն հալվին, որ մեզ համար մե-
ռաւ և մին էլ յարութիւն առաւ։ Վայ մեզ.
որ տեղ կը լինէինք էս ժամանակս, թէ որ Աս-
տուծոյ որդին Քրիստոսն մեզ ողորմութիւն չա-
նչը մեր ցած և անարդ վիճակիս մէջն։ Փառք
լինի նորա սուրբ անունին յաւիտեանս յաւի-
տենից։

Ով ամենակարօղ և յաւիտենական լուսուած,
աղաջումենք քեզ. առաջնորդիր՝ սրբիր՝ և
կառավարիր մեր սրտերըս և մարմիններըս, շի-
տակ աշա քո սկատուիրանքների ձանապարհ։

ներումն, որ քո ամենակարօղ պահպանութենով էստեղ և յաւիտեան պահպանվինք մարմնոյ կողմանէ և հոգոյ կողմանէ, մեր Տէր և փրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն. ամեն։ Մե՛ր հայր որ։

Ուրբանի եւ համար։

Ամենակարօղ և յաւիտենական Աստուած, որ միշտ աւելի յօժար ես լսելոյ քան թէ մենք աղօթք անելոյ. և որ էլ կարօղ ես աւելի տալ, քան թէ մենք կարենանք խնդրել կամ մտածել. Թափիր մեզ վերայ քո ողորմութեան հարըստութիւնըն. Թողութիւն շնորհիր մեզ էն չար բաներին համար, որ նորանցից մեր խղճմտանքն վախումէ. և տուր մեզ էն բարի բաներըն, որ մենք արժանի չենք նորանց խընդրելոյ, եթէ ոչ Յիսուսի Քրիստոսի անունովն։

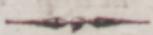
Ով Տէր՝ մին էլ շնորհք տըվառ մեզ որ մեր անձներըս քո առաջիդ երևացնենք։ Քո ողորմութեան ականջն թող բաց լինի մեր աղօթքներին համար. և որ էլ մեր խընդրվածքներըն ստանանք, տուր մեզ էն խնդրել, որ հա-

Տոյ է Քեզ։ Գիտումենք որ կարօղ չենք աղօթք
 անել, ինչպէս որ արժանէ, եթէ ոչ քո շնորհչ
 քը մեր սրտերը և պուշները կառավարէ։
 Ավ տուր մեզ աղօթք անելոյ ջերմեռանդ ցան-
 կութիւնըն։ Թողի հիմիկ քո շնորհք էնպէս
 խնդրենք, ինչպէս դատապարտված չարագործ
 ողորմութիւն է խնդրում իրան դատաւորիցն։
 Եւ դու ցոյց տուր էն ողորմութիւնըն մեր մե-
 ղաւոր հոգիներիս քո անունիդ համար։ Ավ
 Տէր՝ մեր օրերն և տարիներն անասելի շուտա-
 գնացութենով անց են կենում, և նորանցից
 ամէն մէկն մեզ մահին և յաւիտենական աշ-
 խարհին աւելի մօտեցնումէ։ Օ՞չ տուր մեզ,
 որ միշտ ամէն աշխարհական ջանքերի և աշ-
 խատանքների ունայնութիւնըն իմանանք, և մեր
 միտքս առնենք թէ քանի հարկաւոր և օգտա-
 կար է, որ աստուծոյ որդոյ հաւատքովն ապրինք.
 որ էլ երբ որ մահն բռնէ մեզ՝ մեր անձներս
 պատրաստված լինին աշխարհքըն թողելոյ և
 Քեզ մօտ դալոյ համար։ Ավ Եստուած՝ դու
 որ նորանց համար՝ որ քեզ սիրումեն էնպէսի
 բարիքնիրըն պատրաստեցիր, որ ամէն մարդոյ
 մտքիցն վերև են. էնպէսի մէր թափիր մեր
 սրտերի մէջ, որ մենք ամէն բաներից աւելի
 քեզ սիրենք և էն քո աւետիքներըն ստանանք
 ժառանգենք, որ էն ամէն բանիցն գերազանց
 են, որ մենք կարօղանանք ցանկանալ։ Օ՞չ

տուր մեզ, որ էս գիշերս որ ննջենք, մեր որտի
ցանկութիւնն էն վերսկի բաներին վերայ հաս-
տատված լինի, էն տեղն որ Քրիստոսն նստումէ
հօր աջկողմումն. և երբ որ մեռնինք, հենց
սրտի էն խաղաղութենովն մահի ձեռին տակն
խոնարհվինք, որ նորանով հիմիկ մեր մարմին-
ներըս մերկացնումենք մեր տեղուբարձների
մէջ քուն լինելոյ համար :

ՈՎԿ Աստուած, որ դու մէնակ կարօղ ես մե-
ղաւոր մարդկանց անկարգ կամբըն և ցանկու-
թիւններըն կառավարել և կարգով հաստատել,
շնորհիր մեզ, որ սիրենք էն, որ դու պատուի-
րեցիր մեզ, և ցանկանանք էն բաներին, որ դու
խոստացար, որ էնպէս մեր սրտերս էս աշխարհ-
քիս կերպ կերպ փոփոխմունքներին մէջ պինդ
և անդադար հաստատվին էն երկնաւոր բանե-
րին վերայ, որ մէնակ նորանցում ճշմարիտ ուրա-
խութիւնն է գտնըվում։ Օհ թող չըտաս մեզ,
որ սռւտ ունայնութիւններիցն խարվինք։ Թող
չըտաս մեզ, որ մեր անձներըս բարեպաշտու-
թեան դրսի կերպարանքով խարենք առանց նո-
րա զօրութիւնըն ունենալոյ մեր սրտումս։ Բայց
շնորհիր մեզ քո հոգին՝ միշտ էն մըտածել և
անել, որ շիտակ և ուղիղ է՝ որ մենք առանց
քեզ կարօղ չենք մին բարի բան անել։ Թող
քեզանով զօրանանք և քո կամաց պէս ապրենք

ոչ թէ էն բանին վերայ յոյս դնելով, որ մենք
ենք անում. ինչու որ՝ մեր ամէն գործքերն
խկի ոչինչ արժանի չեն. բայց էն Յիսուսի վե-
րայ մեր յոյսըն հաստատելով, որ մեր մեղքե-
րըն վէր առաւ և մեր ցաւերըն վերացրուց:
Ով՛ Տէր, թող նորա օրհնված անունն ամէն
օր աւելի պատուական և քաղցր լինի մեզ:
Թող շնորհակալութենով քո անգին բարու-
թիւնըն և շնորհըն ընդունենք, և էլ ամէն
օր ջանք անենք որ նորա ամենասուրբ կեանքի
օրհնված օրինակի ետևէն գանք: Ով՛ ամենա-
կարօղ Աստուած, որ խոստացար նորանց խըն-
դրուածքներըն լսել, որ քո որդոյ անունովն քեզ
խնդրումեն. աղաջումենք քեզ, որ քո մարդա-
սիրութենովդ քո ականջներըդ խոնարհացնեա-
մեզ մօտ, որ հիմիկ էս աղօթքներըս և աղա-
չանքներըս քո առաջիդ բերինք. և շնորհիր
որ էն որ հաւատքով քո կամքիդ պէս խնդրե-
ցինք, քեզանից ստանանք. որ մեր հոգիս մախ-
թարվի և քո անունդ փառաւորվի, մեր Տէր
Յիսուսի Քրիստոսի ձեռովն. ամէն. Մե՛ր
հայր որ:

Եպիսկոպոսական համար :

Ով ողորմած և մարդասէր հայր՝ դու էն
ամէնին որ քո շնորհքի կարօտ են և էն իրանց
կարօտով թիւնըն իմանումեն, կանչեցիր և հրա-
մայեցիր որ քեզ մօտ գան. և էլ խոստացար,
թէ դու նորանց, որ քեզ մօտ են գալիս իսկի
մին ժամանակ դուրս չես հանիլ։ Դու բարու-
թենով լցնումես սովածներըն. դեռքանի որ
հարուստներն հեռու են քցվում։ Օ՛հ երանի
թէ էդպէս սոված և ծարաւ լինինք քո քաւով
և սրբով շնորհաց համար, որ էս ժամանակումն
նորան ստանանք և վայելենք։ Թող քեզ աւե-
լի փափակինք քան թէ մեր ամէն օրվան կերա-
կուրին. և իսկի մին բան էնքան ըլխնդրենք,
որքան քո խաղաղութեան՝ քո շնորհաց՝ և քո
սիրոյ փորձառութիւնըն։

Մենք էս օրիս սկիզբն հասինք, որ քո գի
տութենով մեծանանք, և քեզ փառք տանք։
Օ՛հ շնորհիր, որ էս մեծ բանս մեր կեանքովն
կատարելապէս կատարվի։ Դու ով Աստուած՝
սուրբ Աստուած ես. Քրիստոս մեր փրկիչն՝
սուրբ փրկիչ է. քո հոգին՝ սուրբ հոգի է. քո
արքայութիւնդ սուրբ տեղ է. քո հրեշտակներն
սուրբ հրեշտակներ են. և քո փրկված ժողո-
վուրդն սուրբ ժողովուրդ է։ Ով Տէր, մեզ

էլ սուրբ արա, ինչու որ՝ առանց սրբութեան
 կարօղ չենք քեզ տեսնել: Թող մեր սրտերս
 մեղքիցն ջոկվին և դառնան քեզ մօտ: Տուր
 որ ոչ թէ մշնակ մեղքիցն հրաժարվինք, բայց
 էլ բոլոր սրտով ատենք նորան. սրատժառն որ՝
 դու հենց էն ես ատում: Թող ամեն մեղքըն
 ատենք, և էն ամենիցն յետ քաշվինք, ինչ որ
 քո կամքիդ հաճոյ չէ. Թող մեր անձներըս ատենք.
 ինչու որ՝ մեղաւոր և քեզ աննման ենք: Թող
 մեր խօսքերին և մտածմունքներին համար էնքան
 արթուն լինինք, որքան որ մեր գործքերին հա-
 մար: Թող էնքան ըրցանկանանք մեր ըն-
 կերների առաջին բարի երևիլ, որքան պիտի
 ցանկանանք քո երեսի առաջին ծշմարտապէս
 բարի լինիլ: Թող ջանք անենք, որ մեր անձնե-
 րըս քեզ հաճոյ ընծայենք: Ո՛վ Աստուած որ
 սրտերըն քննումես. Թող քո սուրբ խօսքդ մեր
 բոլոր կենցաղավարութեան կանոն լինի. և մեր
 բոլոր կամքն էնպէս կառավարվի, որ ամեն բա-
 նի մէջ քո փառքին մտիկ տայ: Պատճառն որ
 կարօղ չենք արքայութիւնն մտնել, մինչև որ
 էսպէս սուրբ լինինք: Ո՛վ Տէր աղաչումենք
 քեզ պահպանիր էսօր մեր հոգիներըս և մար-
 միններըս քո յաւիտենական ողորմութենովդ. և
 որովհետեւ մեր տկարութիւնն առանց քեզ իսկի
 ոչինչ կարօղ չէ անել, բայց մշնակ սխալիլ և
 մեղանչիլ, ասկա դու սլահպանիր մեզ քո օդնա-

կանութենովդ ամէն ժամանակ էն ամէն բանե-
րիցն, որ վաս են տալիս մեզ. և առաջնորդիք
մեզ էն ամէն բանի մէջ, որ մեր փրկութեան
համար օգտակար է: Թող քո շնորհքդ ամէն
ժամանակ մեր առաջին և մեր ետևէն գնայ, և
տուր մեզ, որ միշտ ամէն բարի գործքերին հա-
մար պատրաստ լինինք: Քո ողորմութիւնը՝
մեծացրու և շատացրու մեզ վերայ, որ քո կա-
ռավարութենովն և առաջնորդութենովն էս ժա-
մանակաւոր բաներիս միջովն անց կենանք, էն-
պէս որ վերջն չըզրկվինք էն բարիքներիցն, որ
յաւիտենական են: Խոստովանումենք թէ մենք
առանց քեզ կարօղ չենք մին բարի բան անել:
Օ՛չ սրա համար տուր մեզ քո շնորհքի օգնու-
թիւնըն, որ քո սրատուիրանքներըդ պահենք և
կամքով և գործքով հաջոյ լինինք քեզ:

Ով Տէր, որովհետեւ մահապարտ մեղաւոր-
ներ ենք, աշաւումենք քեզ, քո սիրելի որդյ
համար, որ քո մարդասիրութեան պէս մեր
աղօթքներին լսես, և խնայես մեզ որ հիմիկ
մեր մեղքերըն խոստովանումենք քո առաջիդ.
որ մենք, որ խղձմտանքներումս մեղքով տրտմած
և դատապարտված ենք, քո ողորմած ներողու-
թենովդ և թողութենովդ էն մեղքերիցն արձակ-
վինք: Ով Տէր, հազարաւոր աղքատ մեղաւոր-
ներ, որ մեզ նման սրատապարտ սիրծ և ան-

պիտան էին. քո առաջիդ ողորմութիւն են գտել: Էլ հիմիկ քո ականջդ ծանը չէլաւ որ ըրկարենայ լսել. և քո ձեռնդ ըբխարիանվեցաւ որ ըրկարենայ փրկել: Օ՛չ սրա համար թող մենք էլ դասվինք և համարվինք նորանց հետ, որ քո շնորբով փրկված և երանելի կլինին յաւիտեանս յաւիտենից: Մենք մեր կողմանէ իսկի բան չունինք մեզ անմեղ անելոյ համար, բայց մէնակ էն՝ որ Քրիստոս մեռաւ մեղաւոր ներըն փրկելոյ համար: Իսպառ և ամէն կողմանէ միայն քո ողորմութեան վերայ ենք ընկենում. և իսկի մին յոյս չունինք, բայց մէնակ մեր մարդասէր Տէր և փրկիչ Յիսուսի Քրիստոսի անունովն, որ սովորցրուց մեզ ասել. Մեր հայր որ:

Պատմե իլինւն հոմապ:

ՈՎ Տէր մին էլ նոր օրի վերջումն, և նոր շաբաթի վախճանումն, մին տեղ ենք ժողովվում, շնորհակալ սրտով՝ որ էն քո բարութիւնըն խոստովանենք որ մեզ պահպանեց: ՈՎ Տէր, մեր միտքս բեր, որ օրերն և շաբաթներն, իրանց անց կենալովն մեզ էլ մահին և յաւիտենական աշխարհին մօտեցնումքն:

Հիմիկ մին շաբաթով աւելի մօտիկ ենք մեր
վախճանին և մահին, քան թէ էն անցկացած
շաբաթի վերջումն էինք:

Օ՛չ երանի թէ ճշմարտութենով աւելի ջեր-
մեռանդ, և մաքով աւելի զարթնացած և հենց
նորանով աւելի յարմար և ընդունելի լինէինք
սրբերի ժառանգութեան մէջ մտնելոյ, որ լու-
սոյ մէջն են: Թող էս գիշերս սրտի մտօք
միտք անենք. թէ մարդն որ կընկանից ծնված
է, մէնակ կարծ ժամանակ ունի ապրելոյ համար,
և խեղճութենով լցված է. որ նա դուրս է գա-
լիս և ապա կտրվումէ ինչպէս ծաղիկ. պատճառն
որ՝ անցէ կենում ինչպէս շուաթ, որ իսկի մին
ժամանակ հաստատ չի մնում: Թող մեղանից
ամէն մէկն յիշէ, որ հենց կեանքի միջումն
մահի մէջ ենք: Ապա ումից սիրտի օգնութիւն
խնդրենք, եթէ ոչ քեզանից, ով Տէր՝ որ մեր
մեղքերին համար արդարութենով բարկացած
ես: Իսյց էնպէս էլ ով ամենասուրբ Տէր Ասո-
ուած, ով ամենակարօղ Տէր՝ ով սուրբ և ամե-
նողորմ փրկիչ, մի մատներ, մի քցեր մեզ
յաւիտենական մահի դառն տանջաբներին մէջ:
Դու ով Տէր՝ մեր սրտի խորհուրդներըն գի-
տումես. քո ողորմութեան ականջներըն մի խիեր
մեր ազօթքներիս համար. բայց ով ամենասուրբ
Տէր՝ ողորմիր և խնոյիր մէջ: Ով ամենակա-

թօղ Աստուած, ով սուրբ և ամենողով փրկիչ,
 դու ամէն փառքի և պատուոյ արժանի յաւիտե-
 նական դատաւոր. Թող ըլտաս որ մանք մեր
 յետին ժամումն վեր ընկնինք քեզանից, թէ և
 մահի նեղութիւններն շատ և դառն լինին մեզ
 վերայ: Ո՞վ Տէր՝ մին էլ յոյս ունինք որ նոր
 կիրակի օր տեսնենք: Եթէ պահվինք որ տես-
 նենք նորան, օ՛չ երանի թէ հանգիստ առնելոյ օր
 լինի, որ ոչ թէ մէնակ մեր աշխարհական գործքե-
 րիցն, բայց էլ աշխարհական խորհուրդներիցն և
 երկրաւոր զբաղմունքներիցն հեռու լինինք:
 Թող մեր միտքն քո շնորհաց հոգակ շարժվի
 և պատրաստվի, որ նորան քո փառքի համար
 և մեր անձների շահին և օգտին համար անց-
 կացնենք և գործածենք: Զըլինի որ նոր գալու
 առաւօտու պատուական ժամերըն անհոգութենով
 մեր տեղուբարձների մէջ մսխենք, բայց տուր մեզ
 որ շուտով վեր կենանք քո առաջիոյ աղօթք
 անենք և քեզանից գոհանանք: Թող քո մեծ
 բարութիւնըն մտածելով զարթնանաք. և որով-
 հետեւ մեր փրկիչն էլ էն օրումն յարութիւն
 առաւ մեռելների միջիցն, թող սուրբ փափակ-
 ներով նորա երինաւոր բնակարանի տեղն վե-
 րանանք, և հոգով քո վերևի ծառաներին հետ
 ժողովվինք, և քո որդի Յիսուսի Քրիստոսի
 անունի փառքըն յայտնենք և գովենք: Ո՞վ Տէր՝
 թող ըլտաս որ էս կիրակիս, որ գալու է, մսխվի

մեզանից ինչպէս որ անցկացած կիրակիներիցն
շատերն մսխվեցան, բայց շնորհիր որ մեր հո-
գիներըն նորանով յաւիտենական շաբաթներին
համար պատրաստվին, և որ մենք սկսենք նոր
գալու աշխարհիքի ուրախութիւններին և երա-
նութիւններին հետ մասնակից լինել, դեռ քա-
նի որ հենց էստեղ մնումենք:

Երկնաւոր հայր շիտակ արա մեր սրտերըս,
որ քեզ օրհնութիւններ երգենք:

ՈՎ Տէր օգնիր մեզ որ ուրախութենով քո
սուրբ բանի քարոզութեան ականջ դնենք, և
էն ամեն հոգեսոր բաներին մտիկ տանք, որ տէ-
րունական օրն տալիս է մեզ:

Թաղաղ յոյս ունենանք և սպասենք, որ քո
շնորհքով աւելի օգուտ և ուրախութիւն ըն-
դունենք նորանցից. քան թէ էն որ էս ունայն
աշխարհքումս կտինք: Իրաւի որ մենք իսպառ
անարժան ենք ուրիշ շաբաթ օրի լոյսըն տես-
նելոյ և մին էլ քարոզութիւն լսելոյ, և մին
էլ մեր մեռած փրկչի սիրոյն համար լսելոյ՝ որ
նորանով սիրեց մեզ: Իրաւի որ իսպառ արժան
չենք որ քո սուրբ սահմարն մտնենք, կամ քո
ժողովրդին հետ գոհութիւնների և աղօթքնե-
րի էն օրհնված պաշտօններըն մատուցանենք,
որ նորանց համար էս աշխարհքս ուղարկվեցանք,

բայց ով Տէր քո ողորմութիւնդ մեծ է, և սրա
համար սիրտ ենք առնում որ յուսանք թէ դու
մեզ էս աշխարհիցս չես վէր առնիլ, մինչեւ
որ մեզ պատրաստած լինիս էն լաւ բարութեան
աշխարհըն մանելց համար :

Մին էլ մեր հոգիներըս քո մարդասէր
ձեռքդ ենք յանձնում։ Ով Տէր, փրկիք նո-
րանց, խաչի պատուական արիւնովն, լուաց նո-
րանց, սրբիք նորանց քո սուրբ հոգոյ շնորհ-
քովն, և վերջն ընդունիք նորանց քո յաւիտե-
նական արքայութեան մէջ, Յիսուսի Քրիստոսի
համար, ամեն։ Մե՛ք հայր որ։

Spec 104

